

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 273

van **KATRIEN SCHRYVERS**

datum: 19 januari 2015

aan **JO VANDEURZEN**

VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Neutrale bezoekeruimtes - Gebruik in het kader van pleegzorg

Volgens het sectorprotocol goedgekeurd bij ministerieel besluit van 19 februari 2004 heeft een bezoekeruimte tot opdracht cliënten tijdelijk te ondersteunen en de nodige begeleiding aan te bieden wanneer zich ernstige moeilijkheden of conflicten voordoen bij de verwezenlijking van het recht op persoonlijk contact.

De begeleiding vertrekt vanuit het organiseren van contacten tussen en gesprekken met de cliënten, om zo opnieuw ruimte te maken voor het kind in de conflictueuze relatie. Dat kan gebeuren wanneer er na het uiteengaan van ouders moeilijkheden zijn bij de omgang(regeling) met de kinderen. Een rechter kan het gezin dan doorverwijzen naar een bezoekeruimte waar de contacten begeleid worden en er gestreefd wordt naar een herstel en normalisering ervan. Een doorverwijzing naar een neutrale bezoekeruimte kan ook gebeuren naar aanleiding van conflicten tussen biologische ouders en een pleeggezin of naar aanleiding van conflicten tussen de biologische ouders en kinderen die verblijven in een instelling.

Gezinnen kunnen ook op vrijwillige basis aankloppen bij zo'n neutrale bezoekeruimte, die meestal ingebed is binnen de werking van een centrum voor algemeen welzijnswerk (CAW). Uit de antwoorden op verscheidene schriftelijke vragen die ik ter zake stelde, blijkt dat mensen die terechtkomen in een neutrale bezoekeruimte veelal worden doorverwezen vanuit een gerechtelijke context. Een vrijwillige aanmelding blijft uitzonderlijk.

Aangezien pleegzorg in principe tijdelijk is en in afwachting van een terugkeer naar het natuurlijk thuismilieu, is een geregeld contact tussen het kind en de natuurlijke ouders van belang. Soms is dit in de thuisomgeving echter niet mogelijk. De diensten voor pleegzorg organiseren daarom soms noodgedwongen dergelijke bezoeken. De medewerkers zijn daar echter niet voor opgeleid en de locaties waar de pleegzorgdiensten werken, zijn er niet voor ingericht. Bovendien maakt dit bezoeken 's avonds of in de weekends vaak onmogelijk. De vraag kan dan ook worden gesteld of en hoe de bestaande neutrale bezoekeruimtes gebruikt kunnen worden in het kader van pleegzorg.

1. Hoeveel gezinnen maakten in 2013 en 2014 gebruik van een neutrale bezoekeruimte in het kader van pleegzorg?
2. Is het probleem met betrekking tot de bezoeken in het kader van pleegzorg de minister bekend?

3.
 - a) Bestaan er barrières om de bestaande neutrale bezoekenruimtes ook te gebruiken in het kader van pleegzorg? Zo ja, welke?
 - b) Hoe kunnen die barrières worden weggewerkt?
4. Hoe kunnen de neutrale bezoekenruimtes meer worden gebruikt in het kader van pleegzorg?

ANTWOORD

op vraag nr. 273 van 19 januari 2015

van **KATRIEN SCHRYVERS**

1. Gegevens hieromtrent kunnen niet uit de registratie door de centra algemeen welzijnswerk (CAW) worden gehaald. Naar aanleiding van uw vraag, zijn de CAW hieromtrent bevraagd. Op basis van de informatie die we ontvingen, maakten in 2013 20 en in 2014 24 gezinnen in het kader van pleegzorg gebruik van een CAW-bezoekruimte.
2. Met betrekking tot pleegzorg werden er op dit punt nog geen problemenesignaleerd. Uit een rondvraag blijkt dat de meeste diensten voor pleegzorg in het kader van hun begeleidingsopdracht zelf het initiatief nemen om bezoekruimtes te organiseren. Slechts in uitzonderlijke gevallen wordt er een beroep gedaan op bezoekruimtes van de CAW. Naar aanleiding van de nieuwe pleegzorgorganisatie ten gevolge van het decreet pleegzorg van 20 juni 2012 zijn de diensten voor pleegzorg bezig met het in kaart brengen van de verschillende mogelijkheden rond het organiseren van bezoekruimtes voor ouders en kinderen. In dit verband hebben zij ook de intentie om expertise over de diensten heen uit te wisselen. Het voordeel van bezoekruimtes die georganiseerd worden vanuit de dienst voor pleegzorg is dat men vanuit de dienst voor pleegzorg een goed zicht heeft op de concrete pleegzorgsituatie en de finaliteit ervan. Dit geeft onmiddellijk aanknopingspunten voor het bepalen van de frequentie en inhoud van de begeleiding wanneer er gebruik gemaakt wordt van de bezoekruimte. Met het nieuwe decreet pleegzorg wordt er bijvoorbeeld sterk ingezet op het onderscheid perspectiefzoekende versus perspectiefbiedende pleegzorg. Zeker bij perspectiefbiedende pleegzorg wordt er gestreefd naar stabiliteit en continuïteit van de pleegzorgsituatie op lange termijn. Ook in die gevallen zijn contacten tussen de ouder en het pleegkind zeker aangewezen al moet er in die situaties erg omzichtig worden omgesprongen met het bepalen van de inhoud en frequentie van die contacten. De ervaring van pleegouders is dat de diensten voor pleegzorg in dit verband het best geplaatst zijn om voeling te hebben met de finesse van een specifieke pleegzorgsituatie.
3. a) Zoals hierboven vermeld worden er vanuit pleegzorg vaak zelf bezoekruimtes georganiseerd. Dit is vanuit de praktijk zo gegroeid. Of er specifieke barrières zijn om de bestaande bezoekruimtes van de CAW te gebruiken in het kader van pleegzorg is niet onmiddellijk vast te stellen. Het mogelijk dichtslippen van de bezoekruimte waardoor met wachtlijsten wordt gewerkt, kan er één van zijn. De ervaring leert dat daar waar er door de diensten voor pleegzorg gebruik gemaakt wordt van een CAW-bezoekruimte dit veeleer te maken heeft met het feit dat de dienst niet beschikt over de nodige logistiek om zelf een bezoekruimte in te richten.
- b) Ondertussen zijn er tussen de CAW (bezoekruimtes) en diensten pleegzorg ofwel samenwerkingsovereenkomsten afgesloten, ofwel zijn daar gesprekken over lopende. Deze samenwerkingsovereenkomsten houden meestal wel een maximale case-load aan ten einde te verhinderen dat de CAW-bezoekruimtes hierdoor nog meer zouden dichtslippen. Door de uitbouw van een betere samenwerking kunnen bestaande barrières worden weggewerkt.

4. In die zin kunnen de CAW-bezoekruimtes meer worden gebruikt in het kader van de pleegzorg, voor zover hun begeleidingscapaciteit dit toelaat.